

PGK, 20. 4. 2018

Miha Rodman, igralec Prešernovega gledališča Kranj: »Monodrama je nekaj takšnega, kot bi se žogal sam s sabo ...«

Pred nekaj dnevi se je vrnil iz Izraela. V velikem državnem gledališču Haifa teater je gostoval z monodramo Judovski pes, izraelskega avtorja Asherja Kravitzja.

Miha Rodman je tudi zaradi tega in dejstva, da je moral predstavo naštudirati v angleškem jeziku, nosil veliko odgovornost. Vse je bilo na njem. A uspelo mu je! Navdušeno občinstvo ga je sprejelo in vzelo za svojega.

DELITE NA | NATISNI

Foto: Miha Fras

Ste tokrat prvič potovali v Izrael ali vam je ta dežela že znana?

V Izraelu sem bil prvič. Ljudje so zelo prijazni, Haifa me je navdušila, je zelo živahno mesto, kjer se mešajo različne kulture in vere, ampak na pozitiven način. Je tudi obmorsko mesto, morje pa me vedno spravi v dobro voljo. Je pa težko verjeti, da si v resnici obkrožen z vojnami, bili smo namreč samo 20 kilometrov stran od Sirije, kjer vemo, kaj se dogaja.

Gostovanje je bilo izjemno uspešno, gledalcem je predstava segla do srca. Kako ste ga vi osebno doživeli?

Predstava je bila res odlično sprejeta, ker tematika, ki jo obravnava, seveda predstavlja velik del njihove zgodovine. Holokavst še vedno vsi nekako nosijo v sebi. V Izrael smo prišli ravno v času, ko so obeleževali svoj državni praznik spomina na holokavst. Prvič sem doživel, kako je, ko se življenje zares ustavi. Ob

desetih zjutraj je zapiskala sirena, vsi so se ustavili in minuto stali na miru, tudi vozniki na avtocesti so se ustavili in stopili ven iz svojih avtomobilov. Ves dan so potekale slovesnosti v spomin na žrtve, vse trgovine so bile zaprte.

Gledalci so po predstavi menda stali v vrsti, da bi poklepetali z vami. Kaj so vam povedali?

Na prvo predstavo je prišlo 15 ljudi, ki so preživeli holokavst. Nor občutek je! Ko po predstavi pride do tebe gospa, in reče: "Veš, tudi jaz sem bila v Treblinki," te kar zvije. Predstava se jih je zelo dotaknila, vsi so bili objokani, čustva so prišla na plano, prihajali so in mi čestitali, objemali smo se, nekateri sploh niso mogli govoriti ... Tudi zame je bilo zelo emocionalno, vesel sem, da sem imel privilegij, da sem lahko šel skozi to.

Ste poleg scenarija za predstavo morali preučiti še kakšno zgodovinsko gradivo?

Ne, druga svetovna vojna me je vedno zanimala, poznam ozadja, vsi seveda poznamo holokavst. Večji izziv zame je bil, ker sem imel zelo malo časa, da sem predstavo naštudiral v angleščini.

Letošnja sezona vam je v matičnem **Prešernovem gledališču Kranj prinesla precej travmatičnih vlog, ki izražajo človeško trpljenje, pa naj bo to holokavst ali sodobni terorizem. Kako se soočate s tem?**

Uživam, ko pripovedujem takšne zgodbe, ker mislim, da so pomembne, sploh v današnjem času, ko vidimo, da se zgodovina nenehno ponavlja, kot da se iz nje nismo popolnoma ničesar naučili. Poslanstvo našega gledališča je, da pokažemo, kaj se je dogajalo, kaj se lahko zgodi in s tem ljudi spodbudimo k razmišljanju, da bi morda kazalo v našem odnosu do sveta, do družbe kaj spremeniti.

Pred kratkim smo se po predstavi *Naš razred* z igralci pogovarjali ravno o tem, in med drugim je bilo rečeno, da se ni mogoče kaj dosti spremeniti, da človeka vodijo (negativna) čustva, sla po maščevanju ...

Jaz mislim, da se ne smemo prehitro vdati, češ, tako pač je. Seveda so v človeku ves čas prisotni prvinski vzgibi, kot so sovraštvo, jeza, nemoč ... in potem izbruh moči, ki pridejo iz te nemoči. Mislim, da se vse začne pri ozaveščenosti, izobraževanju, da se je treba včasih ustaviti in razmisliti. Gledališče ima poleg šole pri tem zelo pomembno funkcijo, da ljudi uči, naj se ekstremnim čustvom ne prepuščajo prehitro.

Ideja, da bi s seboj v nebesa vzeli svojega psa, vam najbrž ni tuja. Kako se drži vaš Marlon, sta imela kakšne skupne vaje?

Marlon se odlično drži, star je sedem let, obnaša pa se, kot da bi imel eno leto. Gotovo mi je pomagal razumeti pasjo psihologijo, kako psi gledajo na svet, kako

ga dojemajo, kako komunicirajo s človekom. Psa ne smeš kaznovati, če naredi kaj narobe, ampak ga popraviš in potem nagradiš. Pes ne nosi zamer, ko pa Marlon vidi, da pakiram, je že nesrečen. Zaupal sem ga staršem, po vrnitvi iz Izraela pa sem ga takoj peljal na morje in mi je odpustil.

Monodrama je poseben tip predstave, na odru ste sami. Je za vas to lažje ali težje, odgovornost za izvedbo je namreč izključno na vas ...

Definitivno je težje. Sam si, nimaš podpore soigralcev, da bi ti kdo prišepnil, če kaj pozabiš. Monodrama je nekaj takšnega, kot bi se žogal sam s sabo, vendar ne smeš spustiti žoge, ker bo sicer vse šlo po zlu. Že občutek, da si sam na odru, je fizično naporen, skoraj uro in pol si v središču pozornosti, brez predaha.

Torej niste vedeli, v kaj se podajate. Vam je bila všeč ideja, da boste igrali psa?

Zgodba se me je zelo dotaknila, ko sem jo prebral, so mi ob knjigi prvič v življenju tekle solze. Zgodbo sem videl kot film, pred očmi sem imel tega psa, kako razmišlja, kaj se okrog njega dogaja in kako bo reagiral.

Pred vami je še nekaj gostovanj. Kam potujete in česa se najbolj veselite? V začetku novembra vas bo pot vodila v New York, na festival monodrame, ki ga organizira sloviti Theatre Row, kajne ...

Maja gremo na festival na Češko, pogovarjamo se še z Rusijo, v začetku novembra pa nastopam v New Yorku na največjem svetovnem festivalu monodrame na svetu. Velika čast za naše gledališče je, da smo bili nanj sploh sprejeti, to je izjemen dosežek. Vedno sem si želel igrati v New Yorku in se tega zelo veselim.

V Haifi so bili gledalci očarani nad vašo sijajno angleščino. Kje ste se tako dobro naučili jezika?

Kot otrok sem od četrtega do osmega leta s starši živel v Ameriki, dve leti sem hodil v šolo v zvezni državi New Jersey. Najbrž sem se kaj naučil, jezik imam v ušesu ...

V gledališču pa se že snuje sezona 2018/19. Kakšnih vlog si želite?

V vsaki vlogi najdem nekaj, kar me veseli, in potem grem za tem. Seveda se mi malo že svita, kaj bom igral v naslednji sezoni, morda lahko omenim avtorski projekt na podlagi **Ivana Cankarja**. Ti so vedno poseben izziv za igralca v smislu raziskovanja gradiva in idej, tega se zelo veselim.